

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 10Sžz/5/2012                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 9012010156                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 10.10.2012                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jana Hatalová            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2012:9012010156.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: Z. Y., narodeného XX. W. XXXX, štátna príslušnosť Alžírsko ľudová demokratická republika, t. č. Útvar policajného zaistenia pre cudzincov, Medveďov, zastúpeného JUDr. Miroslavou Mittelmanovou, advokátkou, Hurbanovo nám. 5, 811 03 Bratislava, proti orgánu verejnej správy označeným navrhovateľom ako: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova č. 2, 812 72 Bratislava, v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom opierajúcim sa o právoplatné rozhodnutie č. p. PPZ-HCP-BA6-AV-104-10/2012 Oddelenia cudzineckej polície PZ Bratislava, Hrobákova 44, 852 42 Bratislava, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie z a s t a v u j e .  
Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

### Odôvodnenie

#### I.

Návrh a konanie pred správnymi orgánmi

Návrhom z 5. októbra 2012 označeným ako Návrh na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy - Ministerstva vnútra Slovenskej republiky podľa § 250v a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok vo veci pozbavenia osobnej slobody zaistením bez existencie zákonného účelu doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 8. októbra 2012 sa navrhovateľ, prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, domáhal, aby konajúci súd uložil Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky vo veci zaistenia navrhovateľa podľa rozhodnutia Oddelenia cudzineckej polície PZ Bratislava, Hrobákova 44, 852 42 Bratislava, č. p. PPZ-HCP-BA6-AV-104-10/2012 z 31. augusta 2012, povinnosť bez zbytočného odkladu po doručení rozsudku prepustiť zaisteného navrhovateľa z Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov a súčasne, aby právnej zástupkyňi navrhovateľa priznal náhradu trov konania vo výške 261,73 €.

V odôvodnení návrhu navrhovateľ uviedol, že bol už uvedeným rozhodnutím zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 404/2011 Z. z.“) a za účelom vrátenia do Rumunska, kde si podal žiadosť o azyl, v zmysle Dublinského nariadenia (Nariadenie Rady (ES) č. 343/2003 z 18. februára 2003 ustanovujúce kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie

žiadosti o azyl podanej v členskom štáte príslušníkom tretej krajiny Ú.v. EÚ L 050, 25.2.2003) a umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov. Proti rozhodnutiu opravný prostriedok nepodal.

Navrhovateľ bol však až listom zo 4. septembra 2012 upovedomený o začatí konania v zmysle Dublinského nariadenia a preto 19. septembra 2012 právnička Ligy za ľudské práva JUDr. N. J. adresovala žiadosť o prešetrenie prípadov a prepustenie zo zaistenia v ÚPZC navrhovateľa, a to bezodkladne, najneskôr do 21. septembra 2012. K prepusteniu navrhovateľa zo zaistenia neprišlo a do 5. októbra 2012 Lige za ľudské práva ani nebola zaslaná odpoveď na uvedenú žiadosť z 19. septembra 2012. Nakoľko navrhovateľ bol podľa názoru jeho právnej zástupkyne ukrátený na svojich právach a právom chránených záujmoch a tento zásah, resp. jeho dôsledky naďalej trvajú, podala, ako splnomocnená advokátka v jeho mene tento návrh na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy - Ministerstva vnútra SR (ďalej len „odporca“).

V návrhu sa ďalej uvádzalo, že navrhovateľ bol v čase podania návrhu na ochranu proti nezákonnému zásahu zaistený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov.

## II.

### K o n a n i e p r e d N a j v y š š í m s ú d o m

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej v texte rozhodnutia iba „najvyšší súd“), ako súd dotknutý týmto návrhom, preskúmal všetky jeho náležitosti a s prihliadnutím na dôvody uvádzané navrhovateľom vyhodnotil otázku splnenia podmienok konania (§ 103 v spoj. s § 250v ods. 8 a § 246c ods. 1 O.s.p.) a bez nariadenia pojednávania dospel jednomyseľne k názoru, že konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy je nutné zastaviť, nakoľko takémuto návrhu súdnu ochranu nemôže poskytnúť.

Predovšetkým sa najvyšší súd zamerail na preverenie svojej právomoci vo veci konať, čo v zmysle zásady legality (čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) patrí medzi základné podmienky konania, keďže existenciu procesných podmienok konania musí skúmať ex officio, a to v ktoromkoľvek štádiu konania.

Podľa § 250v ods. 1 O.s.p. fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Podľa § 250v ods. 2 O.s.p. orgán, proti ktorému návrh smeruje, je orgán, ktorý podľa tvrdenia uvedeného v návrhu vykonal zásah; v prípade zásahu ozbrojených síl, ozbrojeného zboru alebo iného verejného zboru je to orgán, ktorý tento zbor riadi, alebo ktorému je taký zbor podriadený.

Podľa § 250v ods. 8 O.s.p. sa na konanie podľa tejto hlavy použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak.

Hore citované zákonné ustanovenia taxatívne vymedzujú právomoc najvyššieho súdu v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy. Túto právomoc najvyššieho súdu nie je možné rozširovať.

Už vo svojej predchádzajúcej judikatúre (napríklad uznesenie sp.zn. 5Sžz/5/2009 z 9. marca 2010) najvyšší súd konštatoval, že pod pojmom nezákonný zásah je nutné chápať iba takú činnosť orgánu verejnej správy (štátnej moci), ktorá má svoj nepochybný základ vo vykonávaní vrchnostenských oprávnení na základe predpisov správneho práva bez vydania rozhodnutia.

V obdobnom duchu najvyšší súd judikoval (napríklad uznesenie sp.zn. 1Sžr/134/2011 z 10. júla 2011), že s prihliadnutím na systematický výklad zákona (výklad vykonaný s dôrazom na zatriedenie právnych noriem do štruktúry právneho predpisu a právneho odvetvia s využitím interných ako aj medziodvetvových väzieb na pochopenie zámyslu zákonodarcu) zákonodarca prostriedky súdnej ochrany v správnom súdnictve (5. časť Občianskeho súdneho poriadku) rozčlenil až na sedem odlišných typov. V tomto členení sa základný dôraz kladie na ochranu jednotlivca pred nezákonným rozhodnutím podľa 2. hlavy, a ostatné konania sú zosumarizované do skupiny „ius specialis“ (najmä pripustením subsidiárneho pôsobenia 2. hlavy prostredníctvom ustanovení § 250l ods. 2, § 250t ods. 8, či už uvedené ustanovenie § 250v ods. 8 O.s.p.).

Preto aplikácia jednotlivých špeciálnych úprav (najmä obsiahnutých v 3. až 5. hlave) prichádza do úvahy iba vtedy, ak nie je možné aplikovať rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov podľa 2. hlavy, tzn. za účelom eliminácie súbežne aplikovaných dvoch alebo viacerých súdnych prieskumov hore uvedenými odlišnými typmi súdnej ochrany na to isté správne konanie, ktoré by skôr či neskôr viedli k vytvoreniu vzájomných prekážok litispendencie (§ 83 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p.), resp. res iudicatae.

Konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy sa zakladá na nezastupiteľnej skutočnosti, že ukrátenie osoby na jej právach a právom chránených záujmoch nie je zapríčinené rozhodnutím orgánu verejnej správy, ktoré v prípade tvrdeného zásahu musí logicky absentovať, ale toto ukrátenie je vyvolané konaním úradnej osoby orgánu verejnej správy (v prípade ozbrojených síl, ozbrojených alebo verejných zborov procesnú zodpovednosť za toto konanie nesie riadiaci orgán [§ 250v ods. 2 záver O.s.p.]), a toto konanie musí vykazovať nezákonné prvky.

Z uvedeného je nesporné, že právomoc najvyššieho súdu na rozhodnutie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, nie je daná, keďže zásah orgánu verejnej správy obmedzujúci osobnú slobodu navrhovateľa v prejednávanej veci vychádza z rozhodnutia Oddelenia cudzineckej polície PZ Bratislava, Hrobáková 44, 852 42 Bratislava, č. p. PPZ-HCP-BA6-AV-104-10/2012 z 31. augusta 2012, na základe ktorého bol navrhovateľ zaistený v zmysle ustanovenia § 88 ods. 1 písm. c) zák. č. 404/2011 Z. z., a to i napriek tomu, že proti tomuto rozhodnutiu nepodal navrhovateľ opravný prostriedok.

V súvislosti s uvedeným najvyšší súd tiež dáva do pozornosti aj zásadu prezumpcie správnosti aktov verejnej správy (štátnej moci v zmysle čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy), podľa ktorej sa predpokladá správnosť každého aktu verejnej správy až do okamihu vyslovenia opaku oprávneným orgánom.

Za týchto okolností musel najvyšší súd vyhodnotiť návrh podaný navrhovateľom, resp. jeho právnu zástupkyňou, ako návrh požadujúci neprípustný súdny prieskum. Vzhľadom na uvedené názory musel Najvyšší súd postupom podľa § 104 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 244 ods. 5 veta prvá O. s. p. konanie o tomto návrhu zastaviť.

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O. s. p. platí, že ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 244 ods. 5 veta prvá O. s. p. súdy v správnom súdnictve konajú o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích správnych orgánov.

### III.

#### Trovy konania

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p. v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p. tak, že účastníci konania nemajú právo na náhradu trov konania, nakoľko konanie bolo zastavené.

Zrýchleným konaním vo veci najvyšší súd vyhovel požiadavke navrhovateľa, aby zohľadnil účinky článku 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

#### Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O. s. p.).